

[Erik Hansen (Vejle amt).]

lånebegrænsning, det indeholder, skal ikke opfattes som en tilslutning fra det konservative folkepartis side til en statslig styring af kapitalmarkedet, tværtimod, men vi finder det både rigtigt og rimeligt i den nuværende situation at lovgive på dette område, indtil et nærmere samarbejde om en fælles prioritering af de offentlige udgifter kan etableres, et samarbejde, som tidligst kan etableres for regnskabsåret 1973-74.

Regeringens bestræbelser med at bremse stigningen i de offentlige udgifter, som det konservative folkeparti kan give sin fulde støtte til, vil ikke opnå den fulde effekt, såfremt kommunerne ikke inddrages i disse bestræbelser. Jeg synes, regeringen er nået langt på dette område. Jeg skal ikke gå i enkeltheder med en opremsning af, hvor man har reduceret på statsbudgettet, men kun konstatere, at stigningstakten nu er bragt ned, så den ikke overstiger den forventede produktionsstigning. Det kendte man ikke i 1960'erne, da vi havde en socialdemokratisk ledet regering. Jeg er fuldt ud klar over, at med dette lovforslags vedtagelse vil der være kommuner, der kan komme ud for vanskeligheder. Det gælder vel især vækstkommunerne, men jeg synes, lovforslaget tager et rimeligt hensyn hertil, og er der vækstkommuner, der vil blive særlig vanskeligt stillet, giver § 3 i lovforslaget muligheder for dispensation. Men disse dispensationsmuligheder skal man ikke i andre end vækstkommunerne fæste for stor lid til, da de kun vil blive anvendt i ganske særlige tilfælde; ud over enkelte vækstkommuner må der sikkert kun tages hensyn til Sønderjyllands amts merudgifter ved overtagelsen af landshospitalet i Sønderborg og i nogen grad til hovedstadsamternes merudgifter ved vejrefusionernes bortfald.

Lovforslaget tager i nogen grad hensyn til de merudgifter, kommunerne får som følge af forøgede udgifter til skoletandpleje, bolig sikring og befodringsudgifter. Hvad vil lovforslagets vedtagelse komme til at betyde for kommunerne? Vil det betyde et indgreb i det kommunale selvstyre? Jeg mener det ikke. Med lovforslaget siger man jo ikke, at det og det må I ikke lave; kommunerne må ganske selv bestemme, hvad man inden for de økonomiske rammer vil bruge pengene til. Men det vil betyde, at alle kommuner

kritisk må gennemgå budgetterne og prioritere de opgaver, man ønsker løst, og det vil betyde, at man må vise tilbageholdenhed med nye udgifter. Skatteløftet må opmuntre til en kritisk gennemgang af traditionelle budgetposter, der kan have overlevet sig selv; der kan være meget at rydde op på, og nu er lejligheden til stede for en konstruktiv besparelsespolitik.

Det midlertidige skatteløft kan vise sig at være alt andet end snærende, det vil kunne åbne for befriende foranstaltninger, hvor man måske ikke har haft mod eller lyst til at gribe ind.

Begrænsningerne af lånemulighederne vil selvsagt betyde en forøget selvfinansiering; men de samme krav stilles jo mange andre steder i vort samfund, og jeg tror, skatteyderne i det lange løb er bedst tjent med en større selvfinansieringsgrad ikke alene for et enkelt år, men også set på længere sigt.

Det konservative folkeparti mener, at det er et rigtigt, rimeligt og fornuftigt lovforslag, indenrigsministeren her har fremsat, og kan held tiltræde den opbremsning, der herved foretages af skattetrykket. Staten har bremset op, men hvis amt og kommuner fortsat forøger skatteudskrivningen og ikke tilpasser sig de faktiske forhold, vil mulighederne for en fortsat vækst i produktion og beskæftigelse gå tabt. Det kan ikke nytte, at det offentlige beslæglægger for store dele af arbejdskraft og kapital, så der intet bliver eller ikke bliver nok til den private sektor. Det er nødvendigt, at vore erhverv — og det er deres resultater, vi skal leve af — får både den nødvendige kapital og den nødvendige arbejdskraft; ellers har Danmark ingen chancer for at klare sig i en stadig skærpet international konkurrence.

Gennem regeringens målbevidste indsats er det i nogen grad lykkedes at få en opbremsning i statens udgifter. Kun hvis man får en fastere styring på de kommunale drifts- og anlægsudgifter, har man den held, der er påkrævet. Samtidig bliver forudsætningerne skabt for, at det offentliges forbrug ikke alene af kapital, men også af arbejdskraft bliver hæmmet til gavn for eksport, produktion og omsætning.

Vi mener, det er et yderst fornuftigt lovforslag, vi her har til behandling; vi siger tak til indenrigsministeren for dets fremsættelse, og jeg kan på det konservative